

АНАЛІЗ ПОЖЕЖНОЇ НЕБЕЗПЕКИ У ЛІСАХ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

Опашнюк А.О., група 205-23м-01
Науковий керівник – д.е.н., проф. **А.А. Суска**
Державного біотехнологічного університету

Лісостеп – це природна зона України яка простягається з південного заходу на північний схід через центральну частину країни. Рельєф Лісостепу досить різноманітний. На Правобережжі переважають височини, а на Лівобережжі – низовини та відроги. Поширеними ґрунтами в Лісостепі є чорноземи, сірі лісові подекуди торфові ґрунти.

Лісові пожежі набувають великих масштабів у зв'язку зі зміною клімату, глобальним потеплінням та зростанням посушливості, тривалої відсутності опадів, підвищення швидкості вітру в пожежонебезпечний період, що дає змогу прогнозувати подальше збільшення частоти та масштабів лісових пожеж [1]. Природні лісові пожежі призводять до задимлення і осідання забруднюючих, в тому числі і радіоактивних речовин: на рослини, житлові будівлі, промислові та інші споруди. А також до зростання концентрації в атмосфері парникових газів [2]. Ризик виникнення лісових пожеж збільшується, як через розширення сільськогосподарських угідь, так і в результаті більш активного використання лісів з рекреаційною і туристичною ціллю.

З 24 лютого 2022 року під час повномасштабного вторгнення Росії проти України постраждали лісові масиви. Ліси на лінії зіткнення стали природним бар'єром та інструментом для маскуванню особового складу, техніки, додатковим захистом від ворожих куль. В результаті цього ліси стають затяжним місцем бойових дій, що призводить до масових неконтрольованих лісових пожеж та врешті знищення лісових масивів. Велика частина лісового фонду Лісостепу знаходиться та замінованій території, що часто є причиною виникненню займань. В результаті окупаційна влада зруйнувала систему протидії пожежам, що стає практично неможливим для контролю пожежної небезпеки.

Аналізуючи масштаби шкоди довкіллю та екосистемам лісовими пожежами, причиною яких є військові дії на території України, кліматичні чинники та порушенням людиною правил пожежної безпеки створюється необхідність удосконалення та впровадження ефективних стратегій

відновлення та збереження лісового фонду Лісостепу України. Серед потенційних заходів можна виділити: створення буферних зон навколо лісових масивів, посилення моніторингу лісових територій з використанням дистанційного методу за для завчасного виявлення лісової пожежі [3], створення ефективних методів протипожежної безпеки населення, для запобігання появі лісових пожеж [4]. Впровадження новітніх технологій та посилення контролю сприятиме у збереженню лісів Лісостепу України.

Література

1. Сидоренко С.Г., Сидоренко С.В. Аналіз горимості лісів України як передумова лісопожежного районування: лісівництво і агро меліорація -forestry and forest melioretion 2020. Вип 137. Iss. 137;
2. Гуржій Р.В. Горимість матеріали та прогнозування пожежної небезпеки у лісах Київського Полісся: Дисертація. Київ – 2023;
3. Кірейцева Г. В. Аналіз масштабів шкоди, завданої лісовими пожежами довкіллю та екосистемам внаслідок воєнних дій: Збірник тез доповідей Круглого столу – 2024 С. 22-23;
4. Смотр О.О. Структурний аналіз лісових пожеж, динаміка їхнього розвитку та поширення: Науковий вісник НЛТУ України. – 2010.